

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ПРВ ОДДЕЛ

СЛУЧАЈ ЈАНЕВСКИ против СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

(Апликација бр. 30259/15)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

19 ноември 2020 година

Оваа пресуда е конечна, но може да биде предмет на редакциски измени.

Во случајот Јаневски против Северна Македонија,

Европскиот суд за човекови права (Прв оддел), заседавајќи во Совет составен од:

Aleš Pejchal, Претседател,

Tim Eicke,

Raffaele Sabato, судии,

и *Renata Degener, Заменик секретар на одделот,*

Имајќи ги предвид:

апликацијата (бр. 30259/15) против Северна Македонија поднесена до Судот согласно членот 34 од Конвенцијата за заштита на човековите права и основните слободи („Конвенцијата“) од Македонец/државјанин на Република Северна Македонија, г. Јанко Јаневски („апликантот“), на 16 јуни 2015 година;

одлуката да се извести Владата на Северна Македонија („Владата“) за жалбените наводи согласно член 6 § 3 (г) од Конвенцијата во врска со наводната неможност на апликантот да ги испита сведоците против него;

произнесувањата на странките;

одлуката да го отфрли приговорот на Владата во однос на испитувањето на апликацијата од страна на Комитет;

Расправајќи на нејавна седница на 20 октомври 2020 година,

Ја донесе следната пресуда, која беше усвоена на истиот дадум:

ВОВЕД

1. Случајот се однесува на наводна неправичност на кривичната постапка против апликантот заради тоа што судовите ги донеле своите одлуки врз основа на исказите на четворица сведоци испитани во отсуство на апликантот и неговиот адвокат.

ФАКТИ

I. ОКОЛНОСТИ НА СЛУЧАЈОТ

2. Апликантот е роден во 1976 година и живее во Тетово. Тој беше застапуван од г. Т. Димов, адвокат кој работи во Велес.

3. Владата беше застапувана од нејзиниот поранешен агент г. К. Богданов, подоцна наследен од сегашниот агент г-ѓа Д. Цонова.

4. Фактите на случајот, изнесени од странките, може да се сумираат на следниот начин.

А. Истражна постапка

5. На неточно утврден датум против апликантот била отворена истрага пред Основниот кривичен суд Скопје поради постоење на основано сомнение дека сторил кривично дело - измама.

6. Помеѓу 22 септември и 1 октомври 2009 година истражен судија ги сослушал О.К., Н.Ј., А.Т. и Б.Ц. Не биле присутни ниту апликантот, ниту пак јавен обвинител. О.К. изјавил дека апликантот го известил за тековна постапка за избор на работни места во полицијата и му рекол дека имал „врски“ и дека можел да му помогне да заснова работен однос во полиција. О.К. му платил на апликантот 1.000 евра „за покривање на трошоците“ и му дал некои лични документи, кои подоцна биле пронајдени во возилото на апликантот. Н.Ј. изјавил дека апликантот му кажал дека тој бил началник на Одделот за крим техника и дека можел да му обезбеди вработување во МВР, во замена за 3.000 евра. За таа сума тие потпишале договор за заем на парични средства. Документите на Н.Ј. исто така биле пронајдени во возилото на апликантот. А.Т. изјавил дека апликантот му понудил да го вработи во Министерство за внатрешни работи. За време на состанокот со апликантот, тој на апликантот му дал 500 евра и 1.500 денари. Б.Ц. изјавил дека апликантот му рекол дека може да му помогне да обезбеди вработување во полицијата во замена за 2.000 евра – пари кои биле потребни, според Б.Ц., за спроведување обука и купување опрема за полицијата.

7. На 22 октомври 2009 година, апликантот дал изјава пред истиот истражен судија во затворот во Скопје, каде што издржувал затворска казна поради друго кривично дело. Апликантот се откажал од своето право на адвокат. Тој изјавил дека едно време работел во Министерство за култура. Тој се запознал со извесен А., кој работел во Министерство за одбрана. А. му рекол дека имал врски на високо ниво и дека може да обезбеди вработување за апликантот и за други лица во замена за пари. Апликантот потврдил дека им ветил на жртвите дека ќе им помогне да засноваат работен однос, бидејќи и нему му било ветено вработување.

8. На 17 ноември 2009 година, апликантот пред првостепениот суд бил обвинет за измама. Обвинителот предложил О.К., Н.Ј., А.Т. и Б.Ц. да бидат сослушани на судењето.

Б. Постапка пред првостепениот суд

9. На рочиштата одржани на 3 март и 4 јуни 2010 година, првостепениот суд, заседавајќи во совет од еден судија и двајца судии поротници, поради експедитивност во постапката, одлучил да ги сослуша горенаведените четворица сведоци. О.К., Н.Ј., А.Т. и Б.Ц. ги

дале истите изјави што ги дале и во истражната постапка (види параграф 6 погоре). Покрај тоа, тие изјавиле дека апликантот издржувал затворска казна. Според судските записници, апликантот не присуствувал на ниту едно од двете рочишта, бидејќи тој не бил уредно поканет на истите (поканите биле испратени на неговата адреса во Скопје, иако тој за тоа време издржувал казна затвор во Затвор Скопје – Скопје), а не бил спроведен од затворот во Скопје ниту за последното рочиште. Во текот на постапката, двајцата судии поротници биле сменети, но претседателот на советот останал ист.

10. Во јули и ноември 2010 година, судот писмено бил известен од полицијата дека апликантот не може да се најде на неговата пријавена адреса. Првостепениот суд испратил покана до апликантот во Затворот Скопје – Скопје за следното рочиште.

11. Неколку рочишта закажани на датуми помеѓу 6 декември 2010 година и 25 април 2012 година биле одложени поради отсуството на апликантот. Адвокатот на апликантот, кој присуствувал на рочиштата, потврдил дека апликантот издржувал казна затвор во Затвор Скопје – Скопје и истакнал дека треба да биде пуштен на слобода во јули 2012 година. Првостепениот суд направил неколку неуспешни обиди да го обезбеди присуството на апликантот (судски покани и наредби да се приведе апликантот биле испратени до Затворот Скопје – Скопје).

12. На 5 јули 2012 година, првостепениот суд бил известен од полицијата дека апликантот бил достапен на органите за прогон. Рочиштето закажано за 10 септември 2012 година било одложено поради отсуство на апликантот, кој, според судските записници, не бил приведен. Б.Ц., кој бил присутен, го известил судот за местото на живеење на апликантот во Скопје.

13. Апликантот бил уредно повикан на рочиштето закажано за 19 ноември 2012 година. Сепак, тој не се појавил од здравствени причини (поткрепени со лекарски извештај) и рочиштето било одложено. Бидејќи неговиот адвокат изјавил дека апликантот престојувал во Тетово, првостепениот суд наредил поканите на апликантот да му бидат доставени на двете адреси во Скопје и Тетово.

14. На рочиштето одржано на 30 јануари 2013 година, апликантот побарал одложување за да може да ја подготви својата одбрана, бидејќи издржувал казна затвор во Затворот Скопје – Скопје и се немал видено со својот адвокат.

15. На рочиштата што се одржале на 4 март и 15 април 2013 година Н.Ј. бил присутен, но апликантот отсуствувал. Двете рочишта биле одложени, како и рочиштата закажани за 31 мај и 20 септември 2013 година, без оглед на фактот што првостепениот суд издал наредба апликантот да биде приведен. Рочиштето одржано на 7 октомври 2013 година повторно било одложено бидејќи апликантот бил отсутен од здравствени причини.

16. На следното рочиште, одржано на 4 ноември 2013 година, апликантот тврдел дека е невин и ја повторил неговата изјава дадена во истражната постапка. Тој побарал на судењето да се испитаат сведоците – особено Б.Ц. кој (како што изјави апликантот) знаел дека и самиот апликант бил жртва на измама. Адвокатот на апликантот, исто така побарал за време на судењето да се испитаат сведоците во врска со наводите на апликантот дека трето лице им ветило дека може да им обезбеди вработување во Министерство за внатрешни работи. Првостепениот суд не го прифатил таквиот предлог, од причина што тие веќе биле испитани. По консултации со страните, првостепениот суд одлучил да ги прочита изјавите кои што Б.Ц., Н.Ј., О.К., и А.Т. ги дале во истражната постапка, како и во текот на првостепената постапка (види параграфи 6 и 9 погоре). Како доказ исто така бил прифатен и друг пишан материјал. Во својот завршен збор, апликантот се пожалил дека првостепениот суд не вложил доволно напори да ги разјасни сите релевантни факти – особено улогата на А. во спорните настани. Одбраната тврдела дека сведоците знаеле дека апликантот бил невработен, дека не бил во никаква позиција на моќ и дека тој бил само посредник кој се обидува да им помогне на сведоците и на самиот себе да си најдат работа.

17. На истиот датум, првостепениот суд го осудил апликантот за виновен и му изрекол казна затвор од една година и шест месеци. При утврдувањето дека апликантот ги довел во заблуда, ветувајќи им дека може да им помогне да засноваат работен однос во Министерство за внатрешни работи во замена за пари, судот се потпрел на изјавите на Б.Ц., Н.Ј., О.К., и А.Т.. Судот исто така ги зел предвид договорот за заем на парични средства склучен помеѓу апликантот и Н.Ј., како и други доказни материјали, како што се, потврдата за привремено одземени предмети според која во возилото на апликантот биле пронајдени документите на Н.Ј. и О.К. (свидетелства, документи за идентификација и други дипломи/потврди). Одбраната на апликантот дека А. ветил дека ќе им помогне на сите да се вработат во Министерство за внатрешни работи била одбиена како неоснована, бидејќи апликантот не успеал да достави податоци за А., како би можел да биде сослушан на рочиштето. При одмерување на казната на апликантот, првостепениот суд го зел предвид фактот дека тој претходно бил осуден за кривично дело од ист вид.

В. Постапка пред Апелациониот суд и пред Врховниот суд

18. Апликантот поднел жалба, тврдејќи дека не му била дадена можност да ги испита сведоците чии изјави биле прифатени како

докази. Тој тврдел дека тие ќе потврделе дека А. бил присутен за време на нивните состаноци со него.

19. На 5 јуни 2014 година, Апелациониот суд Скопје ја одбил жалбата на апликантот и ги потврдил становиштата на понискиот суд. Покрај тоа, апелациониот суд забележал дека наводите на апликантот во врска со А. немале значење за случајот.

20. Апликантот до Врховниот суд поднел барање за вонредно преиспитување на правосилна пресуда, тврдејќи дека неговите права на одбрана во врска со сослушувањето на четворицата сведоци биле ограничени.

21. На 2 декември 2014 година, Врховниот суд го одбил барањето на апликантот. Тој утврдил дека изјавите на сведоците биле детални и конзистентни и дека немало забелешки во врска со нивните изјави за време на судењето; во секој случај, согласноста на одбраната не била законски предуслов за прифаќање на тие изјави како доказ. Понатаму, судот забележал дека сведоците не биле жители на Скопје и дека биле направени неколку неуспешни обиди да бидат повикани да се појават на судењето. Било какви понатамошни обиди непотребно би ја одолговлекле постапката, особено земајќи го предвид фактот дека нивните изјави кореспондирале на доказните материјали. Осврнувајќи се на пресудата на Судот во случајот *Solakov v. the former Yugoslav Republic of Macedonia* (no. 47023/99, ECHR 2001-X), Врховниот суд утврдил дека правата на одбрана на апликантот не биле ограничени до тој степен што не му било овозможено на апликантот да има фер судење, бидејќи тие изјави не претставувале единствен доказ против апликантот. На крај, апликантот не презентирал никакви релевантни аргументи кои фрлаат сомнеж во однос на фактите утврдени од првостепениот суд. На 24 февруари 2015 година, адвокатот на апликантот добил копија од пресудата.

ПРАВО

II. I. НАВОДНА ПОВРЕДА НА ЧЛЕНОТ 6 § 3 (Г) ОД КОНВЕНЦИЈАТА

22. Апликантот се жалеше дека не бил во можност да ги испита Б.Ц., Н.Ј., О.К. и А.Т. на судењето, спротивно на членот 6 став 3 (г) од Конвенцијата, кој гласи:

„ 3. Секој кој е обвинет за кривично дело ги има следните минимални права:

...

(г) самиот да ги сослуша или да бара сослушување на сведоците против него и да бара повикнувањето и сослушувањето на сведоците на

одбраната да биде под услови што важат и за сведоците против него...“

А. Допуштеност

23. Владата немаше приговори во однос на допуштеноста на апликацијата.

24. Судот забележува дека апликацијата не е очигледно неоснована, ниту недопуштена по било кој друг основ во смисла на членот 35 од Конвенцијата. Затоа, мора да се прогласи за допуштена.

Б. Основаност

1. Поднесоци на странките

25. Апликантот тврдеше дека неговото право на одбрана било повредено поради прифаќањето на изјавите на Б.Ц., Н.Ј., О.К. и А.Т. како доказ, иако одбраната на апликантот упорно барала тие да бидат сослушани за време на судењето. Тие изјави, дадени во отсуство на апликантот или на неговиот адвокат, служеле како единствен основ за неговата осуда. Апликантот ги оспорил наводите на Владата дека тој не бил достапен за да се појави пред судот. Со оглед на тоа што издржувал затворска казна, надлежните органи можеле да го контактираат и да го донесат во судот во секој момент. Тој исто така ги одбил како неосновани сите наводни потешкотии во врска со местото на живеење на сведоците, истакнувајќи дека нивното место на живеење се наоѓало на само 140 километри оддалеченост од Скопје, каде што судењето било одржано.

26. Владата тврдеше дека домашните судови имале добра причина за прифаќање на изјавите на сведоците како доказ. Тие ги вложиле сите разумни напори да му овозможат на апликантот да се соочи со нив и да ги испита на судењето. Сепак, апликантот бил недостапен на властите, дури и по неговото ослободување од затвор. Домашните судови одлучиле да ги прифатат изјавите на сведоците како доказ, со оглед на тоа што тие живееле во друг град и во неколку наврати се појавиле на рочиштата, иако не за време на рочиштата на кои апликантот бил присутен. Изјавите на четворицата сведоци биле конзистентни, а обвинението против апликантот било засновано и врз други материјални докази. На апликантот му била дадена можност да ја презентира својата одбрана на судењето. Изјавите на сведоците во истражната постапка биле дадени пред истражен судија при што биле предупредени дека лажното сведочење претставува кривично дело. Претходното кривично досие на апликантот, кое опфаќало неколку

пресуди за измами сторени во слични околности, било земено предвид при одредувањето на неговата казна.

2. Оценка на Судот

27. Релевантните принципи развиени во судската пракса на Судот во врска со жалбени наводи за повреда на правата на одбрана сторена поради потпирање на докази од отсутни сведоци се презентирани во случајот *Schatschaschwili v. Germany* ([GC], бр. 9154/10, §§ 111–31, ECHR 2015), и повторени во случајот *Seton v. the United Kingdom* (бр. 55287/10, §§ 61–70, 31 март 2016 година).

28. Во конкретниот случај, Судот мора да испита, прво, дали постоеле добри причини за неприсуството на сведоците на судењето; второ, дали изјавите на тие сведоци претставувале единствена или одлучувачка основа за осудата на апликантот; и трето, дали постоеле доволно фактори на противтежа за да може да се компензираат отежнувачките околности под кои работела одбраната како резултат на прифаќањето докази од сведоци кои не биле испитани на судењето. Според Судот, преглед на факторите на противтежа, исто така, е потребен во случаи кога е нејасно дали предметните докази биле единствени или одлучувачки, но кога независно од тоа, сепак станува збор за докази со значителна тежина и нивното прифаќање би можело да претставува отежнувачка околност за одбраната. Обемот на факторите на противтежа потребни за судењето да се смета за правично, ќе зависи од тежината на исказите на отсутните сведоци како докази. Колку се поважни тие докази, толку поголема тежина би требало да носат факторите за противтежа (види *Ellis, Simms and Martin v. the United Kingdom*, бр. 46099/06 и 46699/06 (одлука), §§ 76-78, 10 април 2012 година; *Seton*, цитиран погоре, § 59).

(а) Дали имало добра причина за неприсуство на сведоците на судењето

29. Судот забележува дека сите четворица сведоци ги дале своите изјави пред истражен судија во септември и октомври 2019 година. Нема индикации дека апликантот, кој во тоа време издржувал затворска казна за друго кривично дело, бил информиран за нивното испрашување, без оглед на тоа што истрагата против него веќе била отворена. Откако јавниот обвинител поднел обвинение против апликантот (на 17 ноември 2009 година), сведоците се појавиле пред првостепениот суд на рочиштата што се одржале на 3 март и 4 јуни 2010 година. Според првостепениот суд било неопходно тие да бидат испитани без оглед на отсуството на апликантот, поради ефикасност на постапката. Во врска со тоа, Судот забележува дека тие рочишта биле очигледно првите закажани рочишта пред првостепениот суд откако

започнала постапката. Ништо не укажувало на тоа дека имало било какви претходни одложувања, а уште помалку, било какво одложување за кое апликантот бил одговорен. На рочиштата, сведоците ги дале истите изјави кои ги дале пред истражниот судија. Апликантот (и неговиот адвокат) не присуствувале на ниту едно од двете рочишта од причини што може да се припишат само на надлежните органи (неуредно доставени покани или неуспехот да се спроведе апликантот од затворот, види параграф 9 погоре).

30. Помеѓу март 2010 година и септември 2012 година, првостепениот суд не бил во можност да го обезбеди присуството на апликантот, и покрај фактот што тој бил во затворот во Скопје (иако не во континуитет) до јули 2012 година (види параграфи 9-11 погоре). Судот не може да најде некоја видлива причина за неуспехот на надлежните органи да го обезбедат присуството на апликантот на судењата во тој период. Неколку последователни рочишта закажани за датумите пред ноември 2013 година исто така биле одложени поради неговото отсуство од различни причини, од кои некои првостепениот суд ги прифатил како оправдани (види параграфи 12-14 погоре).

31. На 4 ноември 2013 година, кога апликантот присуствувал на своето судење, судот го отфрлил неговото барање да бидат испитани сведоците, со образложение дека тие веќе биле испитани во фазата на истражна постапка и за време на судењето (види параграф 14 погоре). Според мислењето на Судот, тоа не може да се смета дека претставува добра причина за неприсуството на сведоците кои претходно биле испитувани во отсуство на апликантот. Сличен заклучок се добива и во однос на основите на кои се повикале првостепениот суд и Врховниот суд во однос на прифаќањето на нетестираните изјави на сведоците, како докази (види параграфи 8 и 19 погоре). Иако барањето за „судење во разумен рок“ (опфаќајќи ја „процедуралната ефикасност“) е важен аспект на правото на фер судење кое домашните судови треба да го исполнат при водење на постапката, тоа не може да се примени по цена на правата на одбрана на обвинетиот, дел од кој се минималните права наведени во член 6 § 3 (г) како специфични аспекти на правото на одбрана. Ова е особено случај кога обвинетиот, како и во овој предмет, не може да се смета за единствено одговорен за долгите одложувања за време на судската постапка, како што е објаснето во претходниот параграф погоре.

32. Судот повторува дека иако отсуството на добра причина за неприсуство на сведок, само по себе не може да биде пресудно за донесување на заклучок дека постапката била неправична, сепак тоа е многу важен фактор што треба да се земе предвид при балансирањето кога се оценува целокупната правичност на постапката и фактор што може да претежне во полза на утврдување на повреда на членот 6 § 1 и 3 (г) (види, Schatschaschwili, цитирано погоре, § 113).

(б) Дали изјавите на отсутните сведоци како доказ биле единствена или одлучувачка основа за осудата на апликантот

33. Врховниот суд утврдил дека изјавите на сведоците не биле единствениот доказ врз кој се темелела осудата на апликантот (види параграф 21 погоре). Имајќи ги предвид прифатените докази врз кои се заснова осудата на апликантот (види параграф 15 погоре), Судот не наоѓа основа да заклучи поинаку. Судот не смета дека е потребно да се дојде до конечен заклучок за тоа дали изјавите на четворицата сведоци како докази биле „одлучувачки“ бидејќи во секој случај се дојде до заклучок дека нивните изјави имале значителна тежина. Во врска со ова, Судот забележува дека првостепениот суд се потпрел на овие изјави сметајќи дека апликантот [ги] „довел во заблуда“ сведоците (види параграф 17 погоре). Соодветно на тоа, прифаќањето на тие изјави како докази можно е да ја отежnilo одбраната на апликантот.

(в) Дали постоеле доволно фактори на противтежа да ги компензираат отежнувачките околности под кои работела одбраната

34. Судот забележува дека имало неколку фактори на противтежа кои ги компензираат отежнувачките околности под кои работела одбраната на апликантот, поради тоа што домашните судови ги прифатиле како докази нетестираните изјави на сведоците. Прво, достапноста на други материјални докази пронајдени во возилото на апликантот (имено, договорот за заем на парични средства и личните документи на некои од сведоците) со кои се потврдуваат нетестираните изјави на сведоците; второ, фактот дека тие изјави биле доследни и конзистентни едни со други (види *Schatschaschwili*, цитиран погоре, § 128); трето, фактот дека апликантот имал можност да презентира своја верзија на настаните и да изрази сомнеж во веродостојноста на сведоците (види *Schatschaschwili*, цитиран погоре, § 131). Како што може да се види од списите на случајот, апликантот не изнел наводи за било каква недоследност или неконзистентност на исказите на сведоците (спротивно *Trampevski v. the former Yugoslav Republic of Macedonia*, бр. 4570/07, § 48, 10 јули 2012 година), туку напротив посочил дека и нему му било ветено вработување од страна на горенаведениот А. Апелациониот суд утврдил дека наводите во врска со улогата на А. во настаните, немале никакво влијание врз осудата на апликантот (види параграф 19 погоре).

35. Од друга страна, Судот не може, а да не забележи дека само еден од членовите на последниот состав на судскиот совет (претседателот на судскиот совет) кој ја донел пресудата, бил член на судскиот совет кој всушност ги слушнал изјавите на сведоците, и оттука, само тој бил способен да ги оценува тие докази (како и однесувањето на сведоците). Во врска со ова, Судот забележува дека двајцата судски поротници биле сменети во текот на постапката (види параграф 8 погоре). Не се тврдеше пред Судот дека судските поротници како членови на советот немале никаква улога во одлучувањето за вината или невиноста на апликантот. Во овие околности, апликантот не бил во можност да ги тестира или оценува изјавите на сведоците како докази, ниту биле во таква можност двајцата – односно, мнозинството – од членовите на последниот состав на судскиот совет.

36. Со оглед на овие околности, Судот смета дека ограничувањата што влијаеле на апликантот во користење на неговите права на одбрана, не биле со согласност со гаранциите за правично судење. Соодветно на тоа, има повреда на членот 6 § 3 (г) од Конвенцијата.

II. ПРИМЕНА НА ЧЛЕН 41 ОД КОНВЕНЦИЈАТА

37. Членот 41 од Конвенцијата предвидува:

„Ако Судот оцени дека постои повреда на Конвенцијата или на нејзините протоколи, и ако домашното право на засегнатата Висока договорна страна овозможува само делумно отстранување на последиците на таа повреда, Судот ѝ дава на оштетената страна, доколку е потребно, правично обештетување.“

A. Штета

38. Апликантот побара 10.000 евра во однос на материјална штета за наводната загуба на заработувачка за време на затворската казна во врска со неговата осуда во оспорената постапка. Тој, исто така, побара 30.000 евра во однос на нематеријална штета за душевното страдање предизвикано од „незаконското и неоправдано лишување од слобода“.

39. Владата ги оспори ваквите барања како неосновани и прекумерни. Владата, исто така, тврдеше дека не постои каузална врска помеѓу наводната повреда и побараната штета.

40. Судот забележува дека барањата на апликантот биле поднесени во врска со неговата затворска казна и дека тие не се однесуваат на констатираната повреда. Во врска со ова, Судот заклучува дека, основ за досудување на правично обештетување во овој случај мора да биде

фактот дека на апликантот не му била дадена можност да ги испита сведоците согласно член 6 § 3 (г) од Конвенцијата. Не може да се претпостави каков би бил исходот од спорната постапка, доколку немало повреда по овој основ. Според тоа, Судот не наоѓа никаква каузална врска помеѓу бараната штета и констатираната повреда на членот 6. Според тоа, Судот не досуди надомест по овој основ (види *Trampevski*, цитиран погоре, § 57).

Б. Трошоци

41. Апликантот, исто така, побара вкупен износ од 6.880 евра, од кои 3.890 евра се однесуваа на трошоците направени пред домашните судови и 2.990 евра за трошоците направени пред Судот. Овие износи ги вклучуваат адвокатските трошоци пресметани согласно Тарифата на Адвокатската комора. Апликантот поднесе трошковник.

42. Владата ги оспори ваквите барања како неосновани и прекумерни. Покрај тоа, Владата изјави дека направените трошоци биле нужни.

43. Според судската пракса на Судот, апликантот има право на надомест на трошоците само доколку се покаже дека тие биле реално и нужно направени и дека се разумни во однос на износот (види *Editions Plon v. France*, бр. 58148/00, § 64, ECHR 2004-IV). Имајќи го предвид достапниот материјал и горенаведените критериуми, Судот утврди дека, во однос на адвокатските трошоци, само сумата од 720 евра била потрошена за целите на превенирање пред домашните судови на констатираната повреда од страна на Судот (види, *Trampevski*, цитиран погоре, § 60). Понатаму, Судот смета дека е разумно да досуди износ од 1.000 евра за постапката пред него. Затоа смета дека на апликантот треба да му бидат надоместени вкупно 1.720 евра, плус било кој данок кој може да биде наплатен.

В. Затезна камата

44. Судот смета дека е соодветно затезната каматна стапка да се заснова на најниската стапка за позајмени средства на Европската Централна банка, на која треба да се додадат три процентни поени.

ОД ОВИЕ ПРИЧИНИ, СУДОТ, ЕДНОГЛАСНО,

1. *Ja прогласи* апликацијата за допуштена;
2. *Одлучи* дека има повреда на членот 6 § 3 (г) од Конвенцијата;

3. *Одлучи*

(а) дека тужената држава треба да му плати на апликантот, во рок од три месеци, 1.720 (илјада седумстотини и дваесет евра), плус било кој данок кој може да биде наплатен, во однос на трошоците, конвертирани во националната валута на државата по стапката што важи на денот на исплатата;

(б) по истекот на горенаведените три месеци до исплатата ќе се плати камата на горенаведените износи по стапка еднаква на најниската каматна стапка за позајмени средства на Европската централна Банка, за наведениот период плус три процентни поени;

4. *Го одби* остатокот од барањето на апликантот за правичен надоместок.

Изготвено на англиски јазик и објавено во писмена форма на 19 ноември 2020 година, согласно Правилото 77 §§ 2 и 3 од Деловникот на Судот.

Renata Degener
Заменик секретар

Aleš Pejchal
Претседател